

Sygn. akt II KK 154/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Anna Janczak

w sprawie W. P.

ukaranej za wykroczenie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k., bez udziału stron na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2014 r.,

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na korzyść W. P.

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w C.

z dnia 23 października 2013 r.

I. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia W. P.

od zarzucanego jej czynu;

II. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Komenda Powiatowa Policji w C. skierowała w dniu 4 października 2013 r. do Sądu Rejonowego w C. wniosek o ukaranie w postępowaniu nakazowym W. P., obwiniając ją o to, że w dniu 30 sierpnia 2013 r. w C., napisała i przesłała wniosek do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w K. o wydanie zgody na ekshumację zwłok siostry B. Ż., w którym to wniosku nie wykazała wszystkich członków rodziny mających prawo decydowania o ekshumacji tej osoby, a mianowicie męża zmarłej D. Ż. oraz ich dzieci. Obwiniono zatem W. P. o czyn z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. tekst jedn. 2011, Nr 118, poz. 687).

Sąd Rejonowy w C., wydanym w trybie art. 93 § 1 i 2 k.p.s.w. wyrokiem nakazowym z dnia 23 października 2013 r., sygn. akt ... 1428/13, uznał W. P. winną zarzuconego jej czynu i za to wymierzył jej karę grzywny w wysokości 100 zł, zwalniając obwinioną od kosztów postępowania i opłaty.

Ponieważ wyrok ten nie został zaskarżony, uprawomocnił się w dniu 21 listopada 2013 r. (k. 25, 26).

Kasację od wyroku na korzyść obwinionej wniósł do Sądu Najwyższego na podstawie art. 110 k.p.s.w. i art. 111 k.p.s.w. w zw. z art. 112 k.p.s.w. Prokurator Generalny.

Zarzucał rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego, a to art. 82 § 2 pkt 1 k.p.s.w. polegające na braku dokładnego określenia przypisanego obwinionej czynu poprzez niewskazanie, w jaki sposób i które z przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych zostały naruszone działaniem W. P., co w konsekwencji doprowadziło do skazania obwinionej na podstawie przepisu blankietowego wymienionego w art. 18 ust. 1 powołanej ustawy, bez koniecznego w tej sytuacji dookreślenia normy sankcjonowanej, z naruszeniem prawa materialnego w postaci art. 1 § 1 k.w.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionej W. P. od popełnienia zarzuconego jej czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony w kasacji Prokuratora Generalnego zarzut dotyczący rażącego naruszenia prawa okazał się trafny i dlatego też kasacja zasługiwała na uwzględnienie jej w trybie art. 535 § 5 k.p.k., jako oczywiście zasadna.

Słusznie podniesiono w kasacji, że przepis art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, ma charakter blankietowy i stanowi jedynie normę sankcjonującą naruszenie poprzedzających go przepisów tej ustawy. Tymczasem Sąd Rejonowy nie wskazał, jaki konkretnie przepis w/w ustawy obwiniona naruszyła, przez co blankietowo, w sposób niedookreślony uznał jej winę. Należy zaakcentować, że według art. 82 § 2 pkt 1 k.p.s.w., wyrok skazujący powinien zawierać dokładne określenie przypisanego obwinionemu czynu oraz jego kwalifikację prawną. A zatem dla przypisania sprawstwa wykroczenia konieczne jest w pierwszej kolejności wykazanie w opisie czynu, jaki konkretnie przepis sankcjonowany został naruszony zarzucalnym działaniem osoby obwinionej. Jest rzeczą oczywistą, że bez takiego wskazania niemożliwe jest dokonanie właściwej subsumpcji czynu, a w konsekwencji wydanie prawidłowego orzeczenia. W przedmiotowej sprawie wymóg z art. 82 § 2 pkt 1 k.p.s.w. nie został przez Sąd spełniony.

Określona w art. 1 § 1 k.w. zasada *nullum crimen sine lege*, znajdująca swoje oparcie systemowe także w art. 42 ust. 1 zd. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zabrania posługiwania się przy opisie czynu zabronionego klauzulami generalnymi, które przesuwają na sąd ustalenie, jakiego typu czyny uznane są za zabronione pod groźbą kary. Nie ulega wątpliwości, iż przepisy prawne, które ingerują w prawa jednostek, muszą być odpowiednio dostępne i sformułowane z wystarczającą precyzją, aby umożliwić obywatelom dostosowanie swego zachowania do zachowań prawnie oczekiwanych.

Przepisy art. 10 i 15 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych określają zarówno osoby uprawnione do pochówku zwłok ludzkich, jak i warunki ekshumacji. Nie wdając się w szczegółowe rozważania odnośnie adresata normy prawnej wyrażonej w art. 15 tej ustawy – gdyż jest to zbyt techniczne - należy tylko zasygnalizować, iż zachodzą również wątpliwości co do istnienia materialnoprawnych podstaw ukarania.

Niezależnie od tego trzeba podkreślić, że wobec upływu w dniu 21 lutego 2014 r. terminu określonego w art. 110 § 2 k.p.s.w., nie jest możliwe ewentualne wniesienie kasacji na niekorzyść obwinionej. Natomiast niekorzystnym rozstrzygnięciem, łamiącym zakaz *reformationis in peius*, byłoby uzupełnienie w ponownym rozpoznaniu sprawy opisu czynu o wskazanie naruszenia przez obwinioną konkretnej normy sankcjonowanej. W tej sytuacji należało uchylić zaskarżony kasacją wyrok i uniewinnić obwinioną W. P. od zarzucanego jej czynu.